

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LIII. An fides justificans sit Fiducia specialis misericordia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

cto: sed fidei historicæ & iustificantis est Scharpio Totum Dei verbum, in quo & fides de Potentia Dei continetur; ergo cum sit VNUM fidei obiectum, esse & ipsam VNAM necesse est, qua iustitia & hæreditas acquiritur.

INSTAT: Licet fides iustificans semper in se contineat fidem historicam, & aliquando etiam miraculorum; non tamen contrà.

DICO I. Fides iustificans est & Sacræ historicæ, & miraculorum, & promissionum, & omnium quæ Revelata sunt; & contrà: At verò non illa sola promissionum, vt dicit iste, & non docet; patetque suprâ: Deinde, Fides miraculorum est credere edita miracula; non edere posse ea: Neque ea est species fidei, sed actus.

QVÆSTIO LIII.

An Fides Iustificans sit FIDUCIA specialis misericordia?

LUTHERANI suprâ quæst. 51. Fidem esse propriè actantum fiduciam affirmant: Calviniani verò licet etiâ laciniam Notitiæ assuant; Fiduciam tamen communiter propugnant; eiusque obiectum esse volunt tum Scripturam quidem vniuersam; tum verò præcipuè eam, quæ est de Promissionibus factis.

CALVINISTARVM communem sententiam hæc complectitur Scharpius in Cursu Theol. Sect. 22. Controu. 4. Nos fidem esse fiduciam, seu specialis misericordia certam persuasionem; qua quisque fidelis certò statuit SIBI remissa esse peccata in Christo; & SE Salutem æternam consecuturum asserimus.

SVADENT. istis, præter allata superius quæst. 51. 1. Quia Scriptura dicit, Isa. 1. 18. Act. 2. 29. Gal. 1. 4. & 3. 13. 27. Specialem misericordiam ad omnes & singulos pertinere: ergo tam fides singulorum applicare debet.

2. Quia Nulli datur vita æterna, nisi qui particulariter particeps est misericordiæ per fidem; Ioan. 5. 1. 5. Mar. 16. 16. Luc. 7. 50. Ergo fides est specialis certa persuasio, & promissionum applicatio.

3. Scriptura, Rom. 8. v. 15. 16. duos ponit adoptionis testes; Sp. Sanctum in nobis & Spiritum nostrum, id est, conscientiam sanctificatam. Ergo quod specialiter testatur cuique spiritus, id tenetur credere. Sic & 2. Cor. 1. 21. Ioan. 3. 13. & 4. 13. & c.

4. Pontificii volunt nos certos esse posse Salutis spe: ergo & fide. Nam spes fidem sequitur; cum speremus id, quod credimus.

5. Christus exigit particularem persuasionem particularis misericordiæ in plurium curatione; ergo singuli eam habere debent.

6. Timiditas fidei in scripturis arguitur, ergo necessaria est specialis misericordiæ fiducia.

7. Semel in gratiam recepti à gratia finaliter excidere non possunt. Ergo de salute nulli dubitare licet. Vide suprâ quæst. 51.

AUTOR. Fides non est fiducia; teste S. Scriptura.

1. Rom. 4. *Non infirmatus est fide, nec consideravit corpus suum emortuum: in re promissione etiam. Dei non haesitavit diffidentia; sed confortatus est fide, plenissimè sciens, quia quaecunque promisit Deus, potens est & facere. Ideo & reputatum est ei ad iustitiam. En Considerare est intellectus: Plenissimè scire item: Fiducia autem est voluntatis: Diffidentia græcè ibi est ἀπιστία, id est, incredulitas.*

2. 1. Cor. 13. *Manent fides, spes, caritas. & c. Hic fidem iustificantem distinguit à spe, quæ est Fiducia, Iob. 8. spes hypocritæ peribit. Psal. 39. Iere. 17.*

3. 2. Cor. 10. *In captiuitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi. En credere cogitur fide intellectus quod non intelligit.*

4. Eph.

4. Eph. 3. *In quo habemus fiduciam & accessum in confidentia PER fidem eius.* Ecce spes præsupponit fidem, & 1. Tim. 3. *acquirit mulierem fiduciam in fide, quæ est in Christo IESU.* Vnde Mat. 9: *Confidite filia; quia præcedens fides tua, præsensque, te saluam fecit.*

5. Scriptura docet obiectum fidei esse omnia, quæ reuelauit Deus: patet *infra quæst. 56.*

6. Actus fidei est in Scripturis *Crede*: at fiduciæ est *Fidere*. Fidere autem non explicatur semper in Scripturis per *Crede*, ut volunt aduersarij: quia absurda contingerent plura: Vt Ioan. 14. *Non creditis, quia ego in Patre, & Pater in me est? Alioquin propter opera ipsa credite.* Act. 8. *Crede Filium Dei esse IESUM.* Rom. 10. *Corde creditur ad &c.* similia absurdè exponuntur pro fiducia.

7. *Substantia rerum sperandarum*, id est, futurarum est fides; quia futura facit præsentia: at representare est intellectus, non voluntas. Item *Argumentum*, ἐλεγχος, id est conuictio ad intellectum pertinet, cuius est iudicare, & assentiri. Ibidem: *Fide intelligimus aptata esse sæcula Verbo Dei.* At intelligere non est voluntatis seu fiduciæ. Ibid. *Fide Noe metuens aptauit arcam.* id est, quia credidit certò futura, ideo metuebat: at fiducia excludit metum. Ib. *Accedentem ad Deum oportet credere, quia est; & inquirentibus se Remunerator sit.* At hic *Crede* non potest exponi per *Fidere*: non enim confidimus esse Deum; sed credimus.

Dico AD I. Generalis misericordia Dei pertinet ad singulos in actu signato, Dei voluntate, qui *vult omnes*

saluos fieri: at non pertinet ad singulos efficaciter; ex defectu suscipientium eam; ut incapaciū suā culpā; non Dei cautā. Applicare verò eā sibi possent ac deberent singuli per obseruationem mandatorum, vñ Sacramentorum. &c. & sic sperare bene.

AD II. *Per fidem*, solam promissionum? Falsum jam patuit supra; patet & infra. Deinde *particulariter patet* sic, ut iam dictum, scilicet per Vnam & in charitate viuam fidem. Falsitas consequentia est. Quia *fides est sperandarum*, id est, omnium reuelatarum *substantia rerum*, non *applicatio earum*.

AD III. Primum, de Apostolis asseritur, quæ certitudo specialis constabat ex speciali reuelatione. Deinde Spiritus Spiritui nostro testatur per modum spei & consolationis; non dei & reuelationis.

AD IV. Spes nostra respectu Dei certa est; at nostri respectu incerta quia mutabiles sumus, & *nescimus quomodo spiritus simus; nescimus odio an amore digni simus.*

AD V. Primum ab aliquibus solum ad omnes nulla sequela est. Requirit autem Dominus ab aliquibus fidem, non specialem illam promissionum, sed Generalem omnium reuelatorum, seu reuelandorum. Demum necessaria est cuique post fidem etiam fiducia seu spes, sed non ipsa certitudo.

AD VI. Timiditas fidei generatim arguitur, quod non exerceretur per tempore, loco, casu, statum, uti poterant & debebant viri modicæ fidei. Vnde & augeri eandem orandum est; non illam specialem.

nisi quoad spem meliorem.
ADVII. quæst.

QVÆSTIO LIV.

An fides iustificans sit NO-
TITIA?

LYTHERANI, vt Kemnit. in exam. Triid. part. 1.
ad fidem pertinere vult tum Fiduciam, tum & No-
titiã: Eò quod in fide sit.

1. Notitia, id est, cogitatio promissionum:

2. Assensio, statuentium eas ad se pertinere:

3. Desiderium iustificationis ex iis exoriente:

4. Fiduciam accedenti ad thronum misericor-
diæ.

Deinde quia Scriptura tribuit cordi, quæ ad in-
tellectum & voluntatem pertinet. Vt, Mat. 9. *Quia
cogitasti mala in cordibus vestris.* Mat. 22. *Diliges.
&c. ex toto corde.*

Demum S. Bonaventura spem ait, quoad certitudinem pertinere ad intellectum, ad voluntatem verò quoad expectationem.

CALVINVS *Inft.* 3. c. 2. Affirmat, non igno-
rantia & sensus nostri submissione; sed cog-
nitione certa regnum cælorum adiri: Quia
1. Tim. 3. *dammantur semper discentes, & ad sci-
entiam veritatis nunquam peruenientes.*

SCHARPIVS in *Cursu Theol. sect. 22. quæst. 1.*
distinguit Fidem: De implicita, quã nec Ap-
ostoli multa non distinctè cognouerunt;
non controuerti, sed conuenire omnes. At
de fide Apprehensionis quæri, id est, de sen-
sû particularis gratiæ, quo cupiunt crede-
re, Sic ait Fides non est assensus in rem incognitam;
sed ad eam requiritur Notitia Verbi & præcipuè pro-
missionum.

SVADENT istis. 1. Singuli tenentur esse
parati ad reddendam rationem fidei omni
postulanti. 1. Pet. 3. Ergo fides est notitia; quia
hac illi hoc opus.

2. Rom. 10. Credere corde, & confiteri ore
fit ex præcedenti cognitione, id est, fide:
ergo hæc est notitia. Vnde Isa. 35. *Cognitione sui
seruus meus iustificabit multos.* Ioan. 17. *Hæc est vi-
ta æterna, vt cognoscant te verum Deum, & quem
missisti Iesum Christum.*

3. Sublato Verbo tollitur & fides; id enim
huius est basis: Isa. 55. Ioan. 20. Rom. 17. 10.

4. Sermo Christi in nobis inhabitare de-
bet in omni sapientia, vt & alios doceamus,
Col. 1. 16. & c. 2. 2. At huc opus notitiã.

5. Fides Pontificiis est *sperandarum substantia
rerum: est id est, demonstratio, seu Conui-
ctio: Et res speratæ nullam habent basin in in-
tellectu. Vnde Quod subsistit in intellectu est
notitia; at fides ibi subsistit. ergo: Et Demon-
stratio fit ex præcedente cognitione: Et Conui-
ctio fit per argumentationem, in qua est no-
titiã principiorum.*

6. Fide intelligimus ea, quæ fide apprehendimus: *Heb. 11. 3.* Ergo fides est notitia.

7. Fidem melius definiri per ignorantiam quam per notitiam, ait Bell. 1. 1. c. 5. 7. Ergo fides est ignorantia: Per fidem, id est, ignorantiam iustificamur: id per peccatum: quia ignorantia illius, quod scire debemus, peccatum est.

8. Fides non habens notitiam est inferior habente aliquam: at Pontificia habet nullam; diabolica & historica aliquam. *Iac. 2.* ergo illa est hæc inferior.

AVTOR. I. Fides non est notitia, sed Assensus.

1. Teste S. Scriptura in meo *Anti-
christo. p. 4. q. 30.*

2. Ita S. Patrum consensus. S. Iren. 1. 2. c. 45. *Melius est nihil omnino scientem credere Deo, & perseverare in eius dilectione; quam per questionum subtilitates, & multiloquium in impietatem cadere.* S. Hil. 1. 8. de Trin. *Habet nõ tam veniam, quam premium, Ignorare quod credas. Quia maximum stipendium fidei est, sperare quæ noscitas.* S. Aug. epist. 102. *Si propter eos solos Christus natus est, qui certa intelligentia possunt ista discernere: pene frustra in Ecclesia laboramus.* Quare, lib. contra epist. fund. c. 4. *Turbam non intelligendi viciat: sed credendi similitudo licitas tuam facit.* Idem tract. 27. in Ioan. *Non quia cognouerunt, crediderunt; sed vt cognoscerent, crediderunt.* Serm. 189. de temp.